

Statens vegvesen

Vedlegg 2 – Forslag til endringsforskrift

Høring om forslag til forskrift om endring i yrkessjåførforskriften

Trafikant og kjøretøy
Trafikant
11. oktober 2022
Vår ref. 20/188925

Forslag til forskrift om endring i yrkessjåførforskriften

Hjemmel: Fastsatt av Vegdirektoratet [dato] med hjemmel i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (vegtrafikkloven) § 24 og § 29, jf. delegeringsvedtak jf. 7. februar 2008 nr. 111.

I

I forskrift 16. april 2008 nr. 362 om grunnutdanning og etterutdanning for yrkessjåfører (yrkessjåførforskriften) gjøres følgende endringer:

EØS-henvisning skal lyde:

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 36a (direktiv 2003/59/EF *endret ved direktiv (EU) 2018/645*).

§ 1 første ledd skal lyde:

Forskriften gjelder for fører som vil erverve eller fornye retten til mot vederlag å utføre *godstransport med kjøretøy i førerkortklassene C1, C1E, C, CE, og T kode 141, 142, 143 og 148, eller persontransport i klassene D1, D1E, D og DE på veg åpen for alminnelig trafikk*. Forskriften omhandler krav til grunn- og etterutdanning, prøver, gebyr, bevis, samt vilkår for godkjenning og drift av lære- og prøvesteder, herunder krav til personell. Krav i denne forskriften kommer i tillegg til krav om førerett etter forskrift 19. januar 2004 nr. 298 om førerkort m.m. *Forskriftens krav for klasse T kode 141, 142, 143 og 148 gjelder fra 1. januar 2026.*

§ 1 annet ledd bokstav a skal lyde:

- a) som benyttes av eller er under kontroll av forsvaret, sivilforsvaret, politiet, brannvesenet *eller ambulansetjeneste*, eller i forbindelse med offentlig kontrollvirksomhet på veg, når transporten er et ledd i oppgave som bare denne virksomheten kan utføre

§ 1 annet ledd bokstav d skal lyde:

- d) som benyttes til opplæring for å erverve førerett eller opplæring for å få eller fornye yrkessjåførkompetanse, forutsatt at kjøretøyet ikke benyttes til transport av passasjerer eller gods mot vederlag under kjøringen. *Kjøretrening som ledd i arbeidsplassbasert opplæring, kan likevel skje under transport av passasjerer eller gods mot vederlag, forutsatt at vedkommende har gyldig førerett i aktuell klasse. Ledsager må oppfylle kravene i trafikkopplæringsforskriften § 3-1 og ha gyldig yrkessjåførkompetanse.*

§ 1 annet ledd bokstav f skal lyde:

- f) hvor *kjøretøyets konstruktive* hastighet ikke overstiger 45 kilometer per time

§ 1 annet ledd bokstav j skal lyde

- j) i klasse D og D1 som kjøres *av verkstedpersonell* til verksted uten passasjerer, dersom verkstedet er lokalisert i nærheten, og det å føre kjøretøyet ikke er førerens hovedaktivitet.

§ 2 skal lyde:

§ 2 Definisjoner

Yrkessjåførkompetanse: retten til å utføre person- eller godstransport mot vederlag ved føring av kjøretøy som krever førerett i klassene C1, C1E, C, CE, D1, D1E, *D, DE eller T kode 141, 142, 143 og 148. Gjelder også kjøring uten personer eller gods i forbindelse med transporten.*

Lærested: det geografiske stedet der utdanningen foregår med tilhørende *frammøtesteder* som er godkjent av Statens vegvesen, og hvor Statens vegvesen skal kunne føre tilsyn etter § 30 i denne forskriften.

Timer: undervisningsperioder på 60 minutter.

Tredjestat: stat utenfor EØS.

Undervisningsplan: plan som *redegjør* for undervisningsmetoder, *gir* opplysninger om lærestedets undervisningspersonell, timeplan, kjøretøy, undervisningsmateriell, arbeidsmåter og *bruk* av øvingsområder.

Fast bopel: det sted hvor en person vanligvis bor, dvs. minst 185 dager hvert kalenderår, på grunn av personlige eller ervervsmessig tilknytning, jf. forskrift om førerkort m.m. § 2-3.

§ 5 første punktum skal lyde:

Statens vegvesen kan på bakgrunn av *godkjent lærekontrakt i yrkessjåførfaget* tillate lærling som gjennomfører læretid i yrkessjåførfaget, *etter gjennomført grunnutdanning etter § 23*, å utføre person- eller godstransport uten yrkessjåførkompetanse.

§ 7 første ledd første punktum skal lyde:

Det kreves ikke førerett i den aktuelle førerkortklassen for å gjennomføre *grunnutdanning*.

§ 7 annet ledd skal lyde:

Det kreves gyldig førerett i den aktuelle førerkortklassen for å delta på etterutdanning.

Nåværende **§ 7 andre og tredje ledd** blir henholdsvis tredje og fjerde ledd.

§ 11 tredje ledd skal lyde:

Kompetanseutvidelse kan foretas når som helst, *jf. § 35*.

§ 11 fjerde ledd skal lyde:

Utvidelse av yrkessjåførkompetanse skal ikke medføre repetisjon av emner fra grunnutdanningens *modul 1 eller 2*.

§ 12 skal lyde

§ 12 Krav om regelmessig etterutdanning

For å opprettholde yrkessjåførkompetanse skal den enkelte gjennomføre etterutdanning innen hvert femte år etter at bevis for yrkessjåførkompetanse ble utstedt første gang eller fornyet. Etterutdanningen gjennomføres som minst 35 timer undervisning fra 5 moduler over 5 dager á 7 timer. To av dagene kan deles i 3,5 timer over to påfølgende dager.

Den som etter § 3 er unntatt fra kravet om grunnutdanning må gjennomføre etterutdanning for å opprettholde yrkessjåførkompetansen. Ny grunnutdanning godkjennes som etterutdanning.

§ 18 første ledd skal lyde

For å kunne tilby utdanning skal lærested, undervisningsansvarlig og undervisningspersonellet være godkjent av Statens vegvesen. Krav om godkjenning av undervisningspersonell gjelder fra 1. januar 2025. Lærestedets eier har det overordnede ansvar for opplæringsvirksomheten og skal legge forholdene til rette for opplæringen, herunder medvirke til at undervisningsansvarlig uhindret kan oppfylle sine plikter.

§ 23 nytt femte ledd skal lyde:

Lærling/lærekandidat kan ikke avlegge yrkessjåførexamen tidligere enn tre måneder før læretiden er over, jf. forskrift om endring i forskrift til opplæringslova og forskrift til friskolelova i forskrift til opplæringslova § 3–46.

§ 24 annet og tredje ledd skal lyde:

Undervisningsansvarlig skal tilfredsstille kravene til undervisningspersonell i § 26 første eller andre ledd. *Er lærestedet godkjent for opplæring etter § 49 skal undervisningsansvarlige ha gyldig førerett for opplæringen som tilbys.*

Dersom lærestedet er godkjent kun for etterutdanning, og undervisningsansvarlig forholder seg til kun ett lærested, er det tilstrekkelig at vedkommende tilfredsstillt kravene i § 28 andre ledd. *Er lærestedet godkjent for opplæring etter § 51 første ledd bokstav f, § 52 første ledd bokstav e eller § 53 første ledd bokstav g skal undervisningsansvarlige ha gyldig førerett for opplæringen som tilbys.*

§ 25 tittel skal lyde:

§ 25 Undervisningsansvarliges plikter

§ 25 andre ledd bokstav e skal lyde:

- e) påse at kun kvalifisert personell gir undervisning, og at de er godkjent av Statens vegvesen. Krav om godkjenning av undervisningspersonell gjelder fra 1. januar 2025.

§ 26 fjerde ledd skal lyde:

Undervisningspersonellet etter første, andre og tredje ledd skal være godkjent av Statens vegvesen og registrert i Statens vegvesens elektroniske register. Godkjenning gis etter dokumentert søknad. Krav om godkjenning trer i kraft fra *1. januar 2025*.

§ 28 fjerde ledd skal lyde

Undervisningspersonellet etter første, andre og tredje ledd skal være godkjent av Statens vegvesen og registrert i Statens vegvesens elektroniske register. Godkjenning gis etter dokumentert søknad. Krav om godkjenning trer i kraft fra *1. januar 2025*.

§ 33 andre ledd skal lyde

Statens vegvesen kan gi *undervisningsansvarlig* advarsel eller pålegg som anses nødvendig for at vedkommende skal opptre i samsvar med regler gitt i forskriften. Dersom *undervisningsansvarlig* ikke etterkommer advarselen eller pålegget, kan Statens vegvesen midlertidig eller permanent kalle tilbake *godkjenningen*.

§ 35 første og annet ledd skal lyde:

Statens vegvesen utsteder bevis for yrkessjåførkompetanse. Bevis for yrkessjåførkompetanse *utstedes første gang med gyldighet 5 år fra teoretisk prøve er bestått. Utstedes ikke bevis innen 5 år etter bestått prøve, må gjennomført etterutdanning dokumenteres før bevis kan utstedes. Ved kompetanseutvidelse etter § 11 fastsettes utløpsdato til 5 år fra bestått teoretisk prøve.*

Etterutdanning i samsvar med kapittel 2 skal være gjennomført før *yrkessjåførbeviset* kan *forny*es. Ved fornyelse fastsettes utstedelsesdato tilsvarende første *dag* etter siste kursdag. Dersom etterutdanningen gjennomføres i løpet av de siste seks månedene før gyldig yrkessjåførkompetansebevis utløper, skal beviset utstedes for 5 år, regnet fra utløpsdagen for det gyldige beviset. *Ved kompetanseutvidelse etter § 53 tredje og fjerde ledd utløper den sist oppnådde kompetansen samtidig som den først oppnådde kompetansen.*

§ 35 fjerde ledd skal lyde:

Ved utstedelse av yrkessjåførbevis skal akseptabel legitimasjon framvises.

§ 42 første og annet ledd skal lyde:

I grunnutdanningen kan modul 2 og 3 gjennomføres som nettbasert undervisning. *Timer til introduksjon og oppsummering hentes i sin helhet fra modul 2 og modul 3, som reduseres tilsvarende fra det totale timetallet.*

Benyttes nettbasert undervisning i fullstendig grunnutdanning, skal modul 1 avsluttes med 2 timer introduksjon til nettbasert undervisning. Den nettbaserte undervisningen skal tilsvare 74 timer undervisning i modul 2 og 39 timer i modul 3. Modul 4 skal innledes med 8 timer oppsummering og refleksjon av den nettbaserte undervisningsperioden.

§ 47 tredje ledd skal lyde:

Modul P3 består av 47 timer ved fullstendig grunnutdanning og 22 timer ved komprimert utdanning. Ved utvidelse av yrkessjåførkompetanse fra godstransport til persontransport skal det gjennomføres 30 timer for fullstendig grunnutdanning og 14 timer for komprimert utdanning.

§ 48 tredje ledd skal lyde:

Modul P4 består av 46 timer ved fullstendig grunnutdanning og 23 timer ved komprimert utdanning. Ved utvidelse av yrkessjåførkompetanse fra godstransport til persontransport skal det gjennomføres 25 timer ved fullstendig grunnutdanning og 13 timer ved komprimert utdanning.

§ 50 femte ledd skal lyde:

Fullført etterutdanning innen persontransport kan også fornyes til å omfatte godstransport ved å delta på minst 7 timer utdanning, spesielt relatert til godstransport. Det samme gjelder fra gods- til persontransport jf. § 53 *tredje og fjerde* ledd.

Nåværende **§ 50 sjette og syvende ledd** oppheves. Nåværende **§ åttende til tiende ledd** blir henholdsvis sjette til åttende ledd.

Kapittelinnstillingen **Kapittel 9** flyttes til mellom §§ 53 og 54, slik at §§ 51–53 blir en del av kapittel 8.

§ 51 annet ledd skal lyde:

Resterende 19 timer fordeles *med tema fra alle moduler tilpasset yrkessjåførens* daglige arbeidsoppgaver.

§ 52 første ledd bokstav e skal lyde:

- e) Minst 4 timer fra modul 5 etter bestemmelsene i § 49 andre ledd bokstav b, hvorav 2 timer brukes til for- og etterarbeid, samt til oppsummering og refleksjon mellom de to turene. Kjøringen skal foregå med kjøretøy tilsvarende yrkessjåførens *hovedkjøretøy/kjøretøykombinasjon lastet til minst 70 % av kjøretøyets eller vogntogets tillatte nyttelast, innenfor vegens begrensninger.*

§ 52 annet ledd skal lyde:

Resterende 19 timer fordeles *med tema fra alle moduler tilpasset yrkessjåførens* daglige arbeidsoppgaver

§ 53 første ledd bokstav g skal lyde:

- g) Minst 4 timer fra modul 5 etter bestemmelsene i § 49 andre ledd bokstav b, hvorav 2 timer brukes til for- og etterarbeid, samt til oppsummering og refleksjon mellom de to turene. Kjøringen skal foregå med kjøretøy tilsvarende yrkessjåførens *hovedkjøretøy/kjøretøykombinasjon lastet til minst 70 % av kjøretøyets eller vogntogets tillatte nyttelast, innenfor vegens begrensninger.*

§ 53 annet til sjette ledd skal lyde:

Resterende 16 timer fordeles med tema fra alle moduler tilpasset yrkessjåførens daglige arbeidsoppgaver.

Yrkessjåførkompetanse innen persontransport kan utvides til yrkessjåførkompetanse innen godstransport, ved å delta på minst 7 timer etterutdanning med emner fra modul G3 og G4 etter bestemmelsene i § 45 og § 46 hvorav: Minst 3 timer skal være i henhold til emner omhandlet i § 46 bokstav d.

Yrkessjåførkompetanse innen godstransport kan utvides til yrkessjåførkompetanse innen persontransport, ved å delta på minst 7 timer etterutdanning med emner fra modul P3 og P4 etter bestemmelsene i § 47 og § 48 hvorav:

- a) Minst 1 time skal være i henhold til emner omhandlet i § 48 andre ledd bokstav c*
- f) Minst 3 timer skal være i henhold til emner omhandlet i § 48 andre ledd bokstav f om busspassasjerers rettigheter, jf. forordning (EU) nr. 181/2011.*

Utstyr for gjennomføring av ulykkesberedskap skal være i henhold til § 5–7 i forskrift 1. oktober 2004 nr. 1339 om trafikkopplæring og førerprøve.

Utstyr for gjennomføring av sikring av last skal være i henhold til § 5–9 i forskrift 1. oktober 2004 nr. 1339 om trafikkopplæring og førerprøve.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2023.

Statens vegvesen
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Tlf: (+47) 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no

www.vegvesen.no

Tryggere, grønnere og enklere reisehverdag